

„Több, mint 50 éve a betegekért” –

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórházban...

Fél évszázad, évente egymillió ellátandó járó, és 60 ezer fekvő beteg – lakonikusan így lehet summázni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórházat, amely 2009-ben az 51. életévébe lépett. Az intézmény – mint alapításakor is és ma is – folyamatosan arra törekszik, hogy a mintegy 710 ezres megye elvárásainak megfelelően, komfortosabb legyen, ahol a biztonságos és emberbarát környezet megteremtése és fejlesztése a mindennapok része. A félévszázados jubileum 2008. december 15-én volt, 1958-ban ezen a napon alapították a gyógyintézményt, amelynek neve ma: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház. Történelmi mértékhez viszonyítva a félévszázad csekély, ám itt és ezen intézményben mégis jelentős.

1958. december 15-én, Miskolcon, az eredetileg tisztai iskolának épülő honvédségi épületekben kezdte meg működését a kórház. A gyógyítás a mai belgyógyászati pavilonban kezdődött, 139 egészségügyi dolgozóval, köztük 24 orvossal, ám már akkor is volt röntgen, laboratórium. A későbbiekben az intézményben további osztályok alakultak, megkezdődött a gyógyítás az Atrophiás-Koraszülött, a második Belgyógyászati, a Traumatológia, a Bőrgyógyászat, a Kórbontani és Kórszövettani, az Urológiai, a Szemészeti, az Ortopédiai, az Idegsebészeti- és Ideggyógyászati, a Pszichiátriai és a Szájsebészeti osztályon.

Ugyanakkor az új osztályok létrehozása mellett folyamatosan fejlesztették a már meglévő területeket, részlegeket is, így a Szülészet-Nőgyógyászatot, és a Sebészetet.

Az első évtized végén, a hetvenes évek elején 17 betegellátó osztályon, 1700 ágyon fogadták a betegeket, évente 25-30 ezret.

A második 10 év már egy jól működő, egyre korszerűsödő kórházban kezdődött meg, 1973-ban már betegeket fogadott az Onkoradiológiai és Sugárterápiás Osztály, amely nem sokkal később új sugárterápiás szárnyal bővült.

Ugyanakkor és ugyanebben a periódusban – a hetvenes évek elején – igényként fogalmazódott meg egy gyermekeket ellátó, korszerű, többprofilú intézet létrehozása.

Fél évtized sem telt el, és 1976 novemberében már az első kis betegeket fogadta a Gyermekegészségügyi Központ. A második évtized elteltével az intézet az ország egyik legnagyobb kórháza lett, elismert szakmai és tudományos munkával és egyre kiterjedtebb oktatási feladatokkal. Az ország négy orvosegyetemének oktató kórházaként az évek folyamán számos orvostanhallgató végezte itt szakmai gyakorlatát. Kiemelkedő volt az orvosok és szakdolgozók részére szervezett továbbképző tanfolyamok száma a kórházban. A 70-es évek végére a kórház közel 2500 ágyon fogadott betegeket, évente 46-48 ezret.

A nyolcvanas évek elejétől fogadta első betegeit az Érsébeszeti Osztály, majd elkészült a Gyermekegészségügyi Központ új részeként a Gyermek Rehabilitációs Osztály. 1986-ban jelentős változás történt a röntgen diagnosztika területén: megalakult a Röntgen Intézet, amely specializálódva, 3 nagy osztályra tagolódott: a felnőtt Klinikai Radiológiai és Izotópdiaosztikai, a Gyermekradiológiai, illetve a Neuroradiológiai és Angiographias Osztályra. A szerkezeti átalakítás mellett technikai fejlesztés is történt: 1988-ban a CT és a DSA készülék alkalmazásával új diagnosztikai lehetőségek nyíltak meg a radiológiai ellátásban. 1987-től a kórház területén működött a Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara. A főiskola oktatói – szinte teljes számban – a kórház szakemberei voltak. A 80-as évek végén megújult a Klinikai Laboratórium.

Az 1990-es években a racionalizálás miatt már kevesebb ágyon gyógyított a kórház, de az egészségügyi ellátás színvonala nem változott, az továbbra is – miként ma is – magas, a minőségi betegellátást szolgálja. Ennek feltételét elsősorban a rendelkezésre álló kitűnő szakmai munkaközösség biztosította. 1995-ben országos jelentőségű eseményként elkezdődött a munka a Gyermekegészségügyi Központ csontvelő transzplantációs részlegén, amely a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat, a Máltai Szeretetszolgálat, két alapítvány, s nem utolsósorban az Észak-Rajna Vesztfália tartomány jelentős anyagi segítségével jött létre. A szakmai fejlődés szinte mindegyik betegellátó osztályon észlelhető volt, új műtéti eljárások kerültek bevezetésre a nőgyógyászat, a sebészet és idegsebészet területén, egyre bővült a laparoszkópos műtéti eljárások száma is. Az 1990-es évek végén befejeződött a sebészeti tömb nyugati

szárnyának átalakítása, majd teljes rekonstrukciója és folytatódott az onkológiai ellátás fejlesztése, a lineáris gyorsító telepítéséhez szükséges bunker megépítése.

2001-ben az intézetet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Oktató Kórházává avatta, majd együttműködési megállapodás jött létre a kórház és a Miskolci Egyetem között is, melynek eredményeképpen a Miskolci Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karának elméleti és gyakorlati oktató bázisát képezi az egészségügyi intézmény. A Debreceni Egyetem a Gyermekegészségügyi Központ keretén belül Gyermekegészségügyi Továbbképző Intézetet hozott létre. Nagyszabású fejlesztés eredményeként elkészült a mentőhelikopter leszállópálya. Az országban elsőként többszervi, úgynevezett multiorgan donációban vett részt a kórház, amely hivatalosan is ISO minősítést szerzett. Az I. Onkohaematológiai és Csontvelő Transzplantációs Osztályon már több mint 100 csontvelő transzplantációt végeztek el.

2005-ben átadták a kórház megújult belgyógyászati épülettömbjét, és ebben az évben megtörtént az első speciális pacemaker, ICD beültetés is, valamint megnyitotta kapuit a Kaáli Intézet és ekkortól működik a köldökzsínórvér bank.

Ugyanebben az évben először használhatta az „Életet adó kórház” kitüntető címet az intézmény, és úgyszintén ekkor – a négy egyházi főméltóság részvételével – felszentelték az új „Isteni Irgalmasság” elnevezésű ökumenikus kápolnát, valamint útjára indulhatott a kórházi lelkesítő szolgálat is. Az egyes felekezetek lelkesítői különböző időpontokban tar-

tanak istentiszteleteket, szertartásokat és végzik a hozzájuk fordulókat – nem csak a betegek, hanem a dolgozók – lelki gondozását is. A 2006-os év már a takarékoság jegyében telt, a működési költségek csökkentése céljából több épületet ki kellett üríteni, „összebb kellett húzódnia”, és sajnálatosan a létszámot is csökkenteni kellett. A megszorítások mellett szinte ugyanakkor született meg a kórház jövőjére leginkább kihatással lévő, nagyszabású elképzelés: a Csillagpont Kórház tervezése, előkészítése, amit remélhetőleg a sikeres pályázati eljárás után a megvalósítás követ. A tervek szerint a jelenlegi park közepén egy klinikai tömb épül, amely csillagszerű összeköttetésben áll majd a parkot övező épületekkel és a belgyógyászat-onkológia épülettömbjével. Az új létesítményben központi elhelyezést nyernek a diagnosztikai osztályok, megvalósulhat a modern sürgősségi betegellátás is. 2007-ben ismét nagyléptékű változások sora indult meg az egészségügyben, így a Borsod megyei kórházban is. Súlyponti kórházként definiálták az intézményt, üzembe helyezték az újabb, nagy teljesítményű Lineáris gyorsítót, CT szimulátort, illetve átadták az új intézeti gyógyszerterázt.

A kórház Őssejt Központtá is vált, köszönhetően az I. Onkohaematológiai és Csontvelő Transzplantációs Osztály sikeres szakmai tevékenységének. Az „Év Kórháza” országos internetes szavazáson 2007-ben második helyezést ért el az intézmény, 2008-ban pedig a képzeletbeli dobogó legfelső fokára, azaz az első helyre tartották érdemesnek a szavazók.

A tavalyi év egyik jelentős eseménye volt, hogy a gyógyintézmény a Diósgyőri Kórházból átvette a traumatológiai ellátást, ugyanakkor átadta a pszichiátriai feladatok végzését a Miskolci Egészségügyi Központnak. A miskolci házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás székhelye szintén ez az intézmény, így minden szakterületen bőven van feladat.

A kórház kiemelkedő fejlesztéseket hajtott végre a technikai megújulás, az informatika területén is. Az „Egészségügyi információ-technológia fejlesztés az elmaradott régiókban” című HEFOP 4.4.1 projekt keretében kialakították az intézményközi informatikai rendszert (IKIR). Ennek eredményeként érvényesülhet az az elv, hogy a „lelet utazik, nem a beteg”. Ez jelentős és úttörő lépés az egészségügyben és ez a lehetőség a diagnosztikai vizsgálatok eredményeinek elérésében jelentős változást hozott. Az intézményközi informatikai rendszer kialakításával megteremtődtek a telemedicina alkalmazásához szükséges feltételek is. Tavaly pedig – az európai uniós elvárásoknak megfelelően – nemzetközi kapcsolatok építésébe fogott a kórház, ennek részeként a Kassai Joseph Safarik Egyetemen és a Kassai L. Pasteur Kórházzal együttműködési megállapodást kötött.

2008 a jubileum éve volt, így a munka és a feladatok mellett volt lehetőség az ünneplésre, a nosztalgiára és a vidámságra is. Az intézmény fennállásának 50. évfordulója alkalmából számos rendezvényen emlékeztek meg a félévszázados múltjáról, eredményekről, egyebek mellett volt kiállítás, tudományos ülés, és számos más program.. csak néhány a legfontosabbakból:

- „Régmúlt és jelen” címmel – országos szinten is kuriózumszámba menő – nővéruha bemutató csalogatta az érdeklődőket. A rendezvényen a dolgozók, mint előadó művészek is megcsillogtathatták tehetségüket. Nem valottak szégyent, hatalmas volt a siker.
- Májusban megnyitotta kapuit – az ország kórházai között egyedülálló módon – az **Egészségmegőrző Központ**, amely az intézmény munkatársainak szabadidős tevékenységét segíti. A centrumban kikapcsolódhatnak a kollégák: wellness részleg, szolárium, kondicionáló terem, valamint tornaterem vár valamennyi felfrissülni vágyó dolgozót.
- Az osztályok által emlékképekből összeállított, változatos tablókából „**Múlt és jelen, 50 év jegyében**” címmel poszter és tábla kiállítás nyílt. A látogatók bepillantást nyerhettek a kórház osztályainak mindennapi életébe és megismerhették a félévszázadnyi idő feledhetetlen, megörökített pillanatait, illetve azokat, akik mindebben részt vettek: a munkatársakat.
- Júniusban „**Őrizzük az elődök emlékét**” címmel Arcképcsarnokot avatott a kórház, tisztelegve az elődök előtt. Az ünnepélyes avatás mellett egy kötetlen baráti beszélgetés is várta az érdeklődőket, ahol a nagy elődök: egykori és jelenlegi igazgatók, osztályvezetők közösen emlékeztek az eltelt 50 évre.
- „A gyógyítás szolgálatában 50 év tapasztalatával” című mottóval két alkalommal (tavasszal és ősszel) **Jubileumi Tudományos ülést** szerveztünk. A DEOEC által akkreditált rendezvényen az intézet osztályvezető főorvosai bemutatták – a megalapítástól napjainkig – osztályuk tevékenységét, tudományos munkáik fő irányait, eredményeit.
- **A harang az élőket hívja, az elhunytakat elsiratja** – vagyis szeptemberben a kórház kápolnájában felszentelték a harangot. Elhelyezését az Intézeti Lelkészség kezdeményezte, hogy jelezze az istentiszteletek kezdetét és déli 12-kor felcsendüljön két percre.
- Októberben az „**Antikvitások, egykori műszerek, levelezések, oklevelek**” című tárlat avatott osztatlan elismerést. Itt megtekinthették az érdeklődők a régi idők emlékeit: a kórház osztályai által használt korabeli orvosi műszereket, jelentősebb közérdeklődésre számot tartó leveleket, korabeli bizonyítványokat, kórházzal kapcsolatos levelezéseket, érdekességeket.
- A Borsod megyei kórház fennállásának 50. évfordulója méltó alkalom volt arra, hogy Tóth Ilonáról – a névadó hős medikáról – **dombormű kerüljön az Orvosszálló homlokzatára**. A Domborművész Bóna István szobrászművész által készített alkotást novemberben avattuk fel.
- A kórház fennállásának félévszázados jubileuma alkalmából a munka mellett a kikapcsolódásra is gondoltunk és **kialakítottunk egy pihenőparkot**. Itt a testedzésre alkalmas multifunkcionális sportpályán túl az elhelyezett szauzón, kerti pihenők, filagóriák hangulatával lehetőség

nyílik az osztályok számára, hogy közösségi programokat szervezzenek. A Jubileumi Park igényes, esztétikus környezetét a munkatársak és az osztályok közösségei közösen hozták létre, fákat vásároltak és elültették, örökül hagyva az utódoknak.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház 2009-ben már 51 éves. A tavalyi ünnepelt jubileumi év jó lehetőséget adott a számadásra, az összegzésre, de előre vetítette a jövőt és a feladatokat is. Az intézményben dolgozók legfőbb célja a minőségi betegellátás, a korszerű orvoslás és gyógyítás, de mindezek mellett nem maradhat el a humánus, az emberség.

*Dr. Csiba Gábor
főigazgató főorvos*